

مفهوم و ضرورت کتابدار بالینی

مرجان مومنی

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی

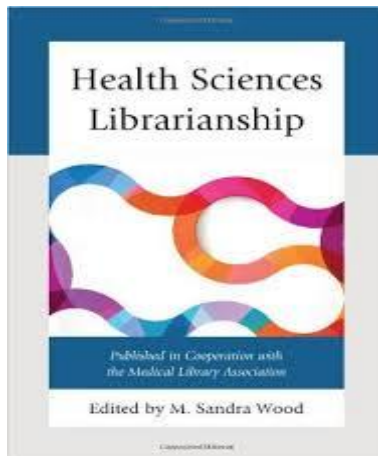
کارگاه کتابدار بالینی

آشنایی با مفاهیم

• کتابداری پزشکی

• کتابداری بالینی

• کتابداری مبتنی بر شواهد

تاریخچه کتابداری پزشکی

سال ۱۹۴۷: ایجاد برنامه آموزشی مخصوص کتابداران پزشکی توسط اتحادیه کتابخانه های پزشکی

سال ۱۹۴۸: اولین رشته کتابداری پزشکی در دانشگاه کلمبیا در نیویورک

سال ۱۹۶۰: توسعه برنامه آموزشی کتابداران دانشگاه های پزشکی و آموزش کتابدار جدید

تاریخچه کتابدار بالینی

- سال ۱۹۷۱ : خانم دکتر گرتروود لمب (-Gertrude Lamb- 1918-2015) پیشنهاد کرد که کتابداران و متخصصان اطلاعاتی آموزش دیده باید اعضای فعالی در تیم های مراقبت درمانی باشند.
- اولین برنامه کتابدار بالینی در سال ۱۹۷۱ در دانشگاه میسوری در شهر کانزاس

- در سال ۱۹۹۴ کالج پزشکی دانشگاه ویرجینیا برنامه کتابداری بالینی را آغاز کرد و کتابداران به دانشجویان پزشکی شیوه دسترسی به اطلاعات و منابع پزشکی را در دوره پزشکی داخلی خود آموزش دادند.

- پس از آن در کتابخانه پزشکی اسکاتلند سه سیستم توسعه یافت:

۱ - ارائه خدمات کتابداری بالینی به کادر بالینی

۲ - ارائه خدمات کتابداری بالینی به پژوهشگران علوم پزشکی

۳ - ارائه خدمات کتابداری بالینی به بیماران و همراهان

تعریف کتابدار بالینی

seeks " to provide quality- A clinical librarian information to health professionals at assured need to support clinical decision point of the making"

(Hill, Peter 2008)

England. London: DH National Review of NHS Health Library Services in

کتابدار بالینی تامین کننده اطلاعات با کیفیت برای متخصصان بهداشت و درمان در زمان نیاز به منظور حمایت از تصمیم گیری بالینی

Clinical Medical Librarian (CML) services •
involve placing medical librarians at the point of
decision-making within acute care institutions
(Sladek 2004)

“Providing quality filtered information to
clinician at the point of need to promote
evidence-based health care” •
(Winning & Beverly, 2003)

ضرورت حضور کتابدار بالینی

گسترش روز افزون اطلاعات پزشکی

مدت زمان دو برابر شدن اطلاعات پزشکی

سال ۱۹۵۰ : ۵۰ سال

سال ۱۹۸۰ : ۷ سال

سال ۲۰۱۰ : ۳/۵ سال

سال ۲۰۲۰ : ۰/۲ سال (۲۳ روز)

- پیچیدگی های خاص محیط های درمانی و به ویژه مسئله زمان و محدودیت های زمانی

- نیاز به جستجوی موثر اطلاعات به منظور دسترسی به اطلاعات موثق و کارآمد

- پیچیدگی جستجوی اطلاعات

- افزایش تقاضا برای دسترسی به اطلاعات توسط بیماران و خانواده های آنها

کتابدار بالینی به عنوان مشاور اطلاعاتی

Medical librarians supply **quality information** •
about new medical treatments, clinical trials,
procedures, and tests to the health care
industry

They assist physicians in providing quality care •
to their patients, help patients find the
information they seek, and answer of
consumer questions about health care.

وظایف کتابدار بالینی

- حضور در راندها همراه با تیم درمان و دانشجویان
- پاسخگویی به سوالات ایجاد شده در ذهن پزشکان بر اساس جستجوی شواهد معتبر
- جستجوی اطلاعات موثق، مناسب و مرتبط با نیاز کادر درمانی
- آموزش جستجوی صحیح اطلاعات به منظور بهبود رفتار اطلاع یابی کادر درمانی و دانشجویان
- ایجاد و گسترش گایدلاین ها
- تهیه راهنماهای آموزشی
- توانایی ارزیابی اطلاعات

مهارت های مورد نیاز

- داشتن تحصیلات کتابداری در سطح دانشگاه
- آشنایی با ترمینولوژی پزشکی
- آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی پزشکی خصوصا پایگاه های ارائه دهنده منابع مبتنی بر شواهد
- داشتن مهارت در جستجوی علمی اطلاعات
- داشتن توانایی های همکاری و برقراری ارتباط موثر
- توانایی ارزیابی علمی منابع بازیابی شده
- آشنایی با مهارت های تدریس و آموزش

کتابدار بالینی با چه کسانی در ارتباط است؟

- پزشک
- پرستار
- دانشجو
- محققین
- کادر درمان
- بیمار
- خانواده بیمار
- سایر کتابداران

اطلاعات تخصصی مورد نیاز
آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی

- PubMed
- Cochrane Library
- Evidence Based Resources
- OVID databases, EMBASE, CINAHL
- Reference Manager, Endnote

• کتابدار بالینی رابط میان متون پزشکی و کادر بالینی

• کتابدار بالینی = مشاور اطلاعاتی

در تهیه این راهنما از برخی اسلایدهای ارائه
شده آقای دکتر کبیری در کارگاه های کتابدار
بالینی وزارت بهداشت، استفاده شده است.